

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2017. július 17.
(OR. en)

11334/17

COHAFA 59
DEVGEN 176
ALIM 13
ONU 105
FAO 30
COAFR 214
MAMA 150
MOG 63
COEST 191
COASI 99
COLAC 62
PROCIV 64
RELEX 662

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2017. július 17.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	11134/17 COHAFA 55 DEVGEN 165 ALIM 11 ONU 97 FAO 24 COAFR 216 MAMA 140 MOG 59 COEST 181 COASI 89 COLAC 57 PROCIV 61 RELEX 636
Tárgy:	A Tanács következtetései az éhínség kockázatának kezeléséről (2017. július 17.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az éhínség kockázatának kezeléséről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2017. július 17-i, 3557. ülésén fogadott el.

A Tanács következtetései az éhínség kockázatának kezeléséről

1. 2017-ben minden eddigi mértéket meghaladtak a humanitárius szükségletek. Több helyütt idült élelmezésbiztonsági válság áll fenn, négy országban például (Jemen, Északkelet-Nigéria, Szomália és Dél-Szudán) riasztó az éhínség kockázata. Ezekben az országokban összesen mintegy 20 millió embert fenyeget az éhezés veszélye. Ez komolyan kihat az érintett lakosságra. Ezen túlmenően e válságok különösen veszélyeztetik a nőket és a lányokat, és egyes jelentések kiterjedt szexuális és nemi alapú erőszakról számolnak be. Ezek túlnyomórészt ember okozta válságok, amelyek a konfliktusok és az instabilitás nyomán alakultak ki, és amelyeket tovább súlyosbítanak az extrém időjárási viszonyok.
2. Az EU és tagállamai intézkedéseket hoztak és e válságokra haladéktalanul fokozott erőfeszítéssel válaszoltak: megnövelték a humanitárius tevékenységekre szánt finanszírozást, és többek között több, a négy válság sújtotta országnak és tágabb térségüknek szentelt adományozói konferenciát szerveztek. Az EU és tagállamai együttesen több mint 1,2 milliárd eurót fordítottak humanitárius segítségnyújtásra csak ebben az évben az éhínség veszélyeztette négy országban.
3. Ezek az erőfeszítések hozzájárultak ugyan ahhoz, hogy felhívják a figyelmet és forrásokat biztosítsanak a humanitárius intézkedésekre, ám továbbra is vannak hiányosságok és sok még a tennivaló. A Tanács felszólít minden hagyományos és új támogatót, hogy az EU-hoz és tagállamaihoz társulva fokozzák a négy, válság sújtotta térségnek juttatott támogatást. Lényeges továbbá, hogy minden szándéknyilatkozatot sürgősen az érintett emberek számára nyújtott tényleges segítség kövessen.

4. A finanszírozás azonban a megoldásnak csak egy része. E válságok okozója az ember, konfliktusokban gyökereznek, ezért a humanitárius segítségnyújtáson túl politikai megoldásokra van szükség. A konfliktusok az élelmiszer-ellátás bizonytalanságához és akut alultápláltsághoz vezetnek, vagy súlyosbítják ezeket; kikezdik a sokkhatásokkal – többek között természeti katasztrófákkal, emelkedő élelmiszerárakkal – szembeni ellenálló képesség alapjait. Az éghajlatváltozás és a környezeti változások káros hatásai is tovább súlyosbíthatják az élelmiszer-ellátás és az élelmezés bizonytalanságát a vízhiány, a szárazság, az elsivatagosodás és a talajromlás révén. Ezt tetézhetik olyan demográfiai trendek, mint a népességnövekedés és a városiasodás. Az élelmiszer-ellátás bizonytalansága azután szociális és politikai feszültségeket gerjeszthet vagy elmérgesítheti azokat, ami konfliktusokba és egyéb erőszakos helyzetekbe torkolthat.
5. A Tanács hangsúlyozza, hogy ennek az ördögi körnek csak politikai megoldások vethetnek véget. A nemzetközi közösségnek folytatnia kell a politikai nyomásgyakorlást minden fél irányában a konfliktusok lezárása érdekében, és aktívabban kell támogatnia a tartós rendezéseket célzó politikai folyamatokat. Alapvető fontosságú a korai konfliktusmegelőzésbe való beruházás. A Tanács ismételten kijelenti, hogy e területen fokozott politikai figyelemre és beruházásokra van szükség, beleértve az uniós intézmények, az EKSZ és a tagállamok általi közös – és adott esetben az ENSZ-szel és a Világbankkal együtt folytatott – közvetítést és közös elemzést is. Az esetleges új kockázatok csökkentésére a leghatékonyabb eszköz az erőszakos konfliktusok kockázatainak és dinamikájának pontos korai felismerése és a korai fellépés.
6. Az erőszak, a bizonytalanság és bürokratikus akadályok következtében rendkívül korlátozott, sőt néha lehetetlen a humanitárius hozzáférés. Az EU minden érintett felet felszólít, hogy tegye lehetővé a humanitárius segítség akadály nélküli eljuttatását a népesség minden szükségét szenvedő csoportjához és hárítson el minden akadályt az életmentő segítségnyújtás elől. Minden félnek tiszteletben kell tartania a nemzetközi humanitárius jogot és az emberi jogok nemzetközi jogát, valamint a humanitárius elveket. Az éhség háborús fegyverként való használata súlyosan sérti a nemzetközi humanitárius jogot, amit az EU a leghatározottabban elítél. Az EU támogatja tagállamainak, az ENSZ-nek és az ENSZ Biztonsági Tanácsának, valamint a tágabb humanitárius közösségnek minden arra irányuló erőfeszítését, hogy megkönnyítse a humanitárius segítség nyújtását, javítsa a humanitárius hozzáférést és megoldást találjon a konfliktusokra.

7. Minden érdekeltnek, köztük az EU-nak és tagállamainak is végre kellene hajtaniuk a humanitárius tevékenység hatékonyabbá tétele céljából elfogadott politikai kötelezettségvállalásokat, többek között az éhínség kockázatával járó válságok esetében is. Ehhez teljesíteni kell a világszintű humanitárius csúcstalálkozón vállalt kötelezettségeket – beleértve a „nagyszabású egyezséget” is, az azt aláíró feleknek – az átláthatóság, az elszámoltathatóság és az érintett népességcsoportok szükségleteinek alapos elemzésén alapuló, a legkiszolgáltatottabbaknak elsőbbséget biztosító célirányos fellépés tekintetében. A többéves finanszírozások és a meghatározatlan rendeltetésű támogatások gyarapítása javíthatja a hatékonyságot és segítheti a stratégiaibb jellegű beavatkozásokat. Rugalmasságra is szükség van a finanszírozás terén, hogy partnereink számára lehetővé tegyünk a szükségletek és a helyi viszonyok alakulásához való alkalmazkodást. A kedvezményezettek részére nyújtott készpénztranszferek szisztematikusabb alkalmazása adott esetben növelheti a hatékonyságot, biztosíthatja méltóságukat és támogathatja a helyi piacokat és a helyreállítást.
8. Az egyes országokra vonatkozó reagálási tervekben tükröződnie kell a négy válsághelyzet regionális hatásának. E válságok ugyanis a menekültek tömeges áramlását indították el a szomszédos országokba, és így az érintett térségekben addig nem látott humanitárius szükségleteket teremtettek. Az EU a továbbiakban is támogatja a szomszédos országok által a menekültek befogadására tett erőfeszítéseket és támogatja az olyan kezdeményezések kiépítését, mint például az átfogó menekültügyi reagálási keret, hogy megfelelőbb és hosszú távú megoldások szülessenek a menekültek, különösen a lakóhelyüket hosszú időre elhagyni kényszerülők helyzetére.
9. A Tanács úgy véli, hogy a humanitárius, fejlesztési és politikai szereplőknek szorosabban együtt kell működniük annak érdekében, hogy a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendet szolgáló, és az ENSZ által javasolt új munkamódszerrel („New Way of Working”) összhangban álló tartós és kollektív eredmények szülessenek. Amint azt az ellenálló képességről szóló, közelmúltbeli közös közlemény¹ is felvázolta, ehhez hozzá tartozik az éhínséget kiváltani képes tényezőkkel szembeni állami és társadalmi ellenálló képesség kiépítése; az élelmiszer-ellátás súlyos bizonytalanságát és az akut alultápláltságot kiváltó sebezhetőségek és nyomások kezelése; valamint továbbra is a korai előrejelző rendszerek figyelemmel kísérése és az azok jelzéseire való gyors válaszadás, még a válságos szint elérése előtt, mielőtt a már amúgy is túlterhelt helytállási képességek még inkább kimerülnek. Ennek eléréséhez helyi kapacitás kiépítésére, a kormányzás megerősítésére és olyan fenntartható élelmezésbiztonsági rendszerekbe történő beruházásra van szükség, amelyek kezelni tudják a hosszan tartó instabilitást és enyhíteni tudják a váratlan sokkhelyzeteket. Le kell vonni e négy válsághelyzet tanulságait, hogy megerősítsük az ezekre és más, az élelmiszer-ellátás bizonytalanságához kapcsolódó válságokra történő reagálást.

¹ 10184/17.

10. A Tanács a jövőben is a humanitárius és a fejlesztési támogatás egymást kiegészítő jellegének erősítését támogatja, a humanitárius és a fejlesztési törekvéseknek a gyakorlatban történő összekapcsolásáról szóló következtetésekkel összhangban². A fejlesztés terén tevékenykedő szereplőkre és a nemzetközi pénzügyi intézményekre alapvető szerep vár a téren, hogy javítsák az egészségügyi ellátáshoz és az oktatáshoz való hozzáférést és segítsék a megélhetés fenntartását, valamint a környezetkárosodás és az éghajlatváltozás fejlődésre gyakorolt hatásainak enyhítését.
11. A Tanács véleménye szerint alapvetően fontos növelni azokat az erőfeszítéseket, amelyek a koordináció erősítésére irányulnak, nemcsak a humanitárius segítségnyújtás és a fejlesztés szereplői között, hanem adott esetben a nemzeti kormányzatok reagálási terveivel is. Egy ország vagy egy régió humanitárius válságokkal szembeni ellenálló képességének javítása szerves részévé kell, hogy váljon a partnerországokkal folytatott politikai párbeszédnek. A megelőzést és az ellenálló képesség javítását szolgáló törekvéseinkben alapvető fontosságú a nemzeti és helyi szintű demokratikus felelősségvállalás. Ez azt jelenti, hogy nagyobb hangsúlyt fektetünk a kormányok elsődleges felelősségére népeik alapvető szükségleteinek biztosításában.

² 9383/17.